

A MAGYAR EURÓPA 30-AS OSZTÁLY
FELMÉRÉSI SZABÁLYZATA

2010

Budapest, 2010. május

1. ELŐZMÉNYEK

1.1. OSZTÁLY ISMERTETÉSE

Az Európa 30 osztályba tartozó hajó túra és versenyvitorlázásra alkalmas, szabad tervezésű, tőkesúlyos, egyárbocos, egytestű, kajütös vitorlás hajó.

Az osztályba tartozó hajók legöregebbjei 70 éves múltra tekintenek vissza. A háború előtt készült tíz hajóból kilenc ma is szeli a Balaton habjait (igaz némelyiken kisebb – nagyobb átalakítások történtek). 1980 és 1994 között 15 műanyag héj készült, amelyek közül 13 elkészült hajón igen különböző tőkesúly, kormány és rudazati megoldások tapasztalhatók. A két legfiatalabb hajó régi tervek alapján épült.

1.2. KORÁBBI OE ELŐÍRÁSAINAK PROBLÉMÁI

Az 1984-ben született osztályelőírás fő mozgató rugója a „minden Európára szükség van” elv volt. Ennek köszönhetően bizonyos korábban kötött paraméterek felpuhításra kerültek. Ez (is) vezetett a hajók jelentős sebességpotenciál különbségeinek kialakulásához.

A sokféleség és az egymás elleni „face to face” vitorlázási igény tette szükségessé az osztály új elvek szerinti egységesítését.

Ennek első lépéseként a 2009. évi Kormányos Értekezlet (továbbiakban KÉRT) megbízott egy öt tagú bizottságot egy sebességkorrekciós javaslat kidolgozására. A bizottság feladata egy olyan eljárás kidolgozása volt, amely

- megtartja a verseny ki-ki jellegét (azaz nem utólagosan kalkulált versenyeredményeket produkál),
- csak a hajótestek és vitorlázat különbözőségét egyenlíti ki (nem bünteti a nagyobb versenyzői tudást),
- bárki által érthető és követhető.

A bizottság több előnyszámítási rendszer összehasonlítása után a KÉRT-nek a KClassiker Rennwert (KLR) rendszer bevezetését javasolta, amelyet a KÉRT elfogadott.

A második lépés a KÉRT általi elfogadást követően a flotta teljes körű, az új paraméterekkel kiegészített felmérése. A harmadik lépés az osztályelőírás módosítása lesz, amely lehetővé teszi minden hajó számára a cél KLR érték elérését.

1.3. KLR ISMERTETÉS

A KLR egy sebességpotenciálon nyugvó előnyszám, amelyet 1994-ben dolgoztak ki Németországban.

$$KLR = 6 * \left(\left(\frac{\sqrt{LOA}}{\sqrt{B}} \right) + \left(5 * \frac{\sqrt{T}}{\sqrt{LOA}} \right) + \left(\frac{\sqrt{S}}{\sqrt[3]{V}} \right) \right) * \sqrt{2,43 * \sqrt{LWL} * cb * r * s}$$

Ahol:

LOA: teljes hossz;

B: legnagyobb szélesség;

T: merülés;

S: vitorlafelület = $0,85 * \frac{TL * LP}{2} + \frac{E * P}{2}$

(85% valódi génua és 100% nagyvitorla felület összege)

V: vízkiszorítás tonnában;

LWL: vízvonalhossz

cb: laterál tényező

rigg faktor = $r\dot{A} * rG * rM$,

Ahol:

r $\dot{A}$: árboc faktor -

fa, vagy alumínium árboc esetén 1,00,
karbon árboc esetén, 1,01

rG: Génua faktor -

szótt vitorla esetén 1,00,
minden más esetben 1,01

rM: Nagyvitorla faktor -

szótt vitorla esetén 1,00
minden más esetben 1,01

s: spinakker faktor.

spinakker nélkül 0,97
extra nagy spinakkerrel 1,03

Tekintettel arra, hogy a versenyző hajók mindegyike használ hátszélvitorlát, az spinakker faktort nem kívánjuk a KLR érték meghatározásánál használni- Az alkalmazható hátszélvitorla méretét az osztályelőírás határozza meg.

Ezt a mérőszámot az osztály nem az eredmények korrekciójára kívánja felhasználni, mert az osztály egyöntetű véleménye az, hogy nem az óra ellen szeretnék versenyezni. A cél az, hogy 4 - 5 év múlva a versenyző hajók mindegyike azonos KLR szerint számított sebességi potenciállal rendelkezzen. Egy olyan KLR számot szeretnénk meghatározni, amelyet a jelenleg lassabb hajók is reálisan el tudnak érni, illetve a gyorsabb hajókat se kelljen a szükségesnél jobban lelassítani. A KÉRT határozata alapján irányszámként a 2010. bajnokságon résztvevő (benevezett és legalább egy futamon elrajtolt) hajók jelenlegi adatai alapján számított KLR értékek számtani átlagát fogadjuk el.

2. FELMÉRÉSI UTASÍTÁS

2.1. ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSI UTASÍTÁSOK

- A hajót verseny-kész állapotban, a hajólevélben és az ISAF érvényes általános versenyutasításában meghatározott felszereléssel együtt kell felmérni.
- A felmérés során a legénység nem tartózkodhat a hajón.
- A méretek méterben megadottak, mérésük ± 1 cm pontossággal történik. Az ebből származó eltérések nem képezhetik technikai óvás tárgyát. A felmérésnél a veretek, dörzslécek, felszerelési tárgyak (pld. motortartó bak) nem vehetők figyelembe.
- A mérési pontokat felmérési jellel kell megjelölni. A felmérési jel egy körben futó 20 mm széles jól látható csík, melynek a belső széle jelöli a felmérés helyét.
- A vitorlázat magasságának mérését a felhúzó kötéltől csatlakozó, max. 30 mm-es összekötő elemmel (pl. sekli) kell végezni.

- A felmért vitorlákat jelölni kell. A jelölés tartalmazza a hajó számát, a felmért méreteket, a felmérés időpontját és a felmérő aláírását. A felmérési jelet (E) a vitorla első – alsó sarkában kell elhelyezni.

2.2. HAJÓTEST FELMÉRÉSE:

A KLR szám kiszámításához szükséges méretek:

- **Legnagyobb hossz (LOA):** A hajótest hossz tengelyében, a középvonalon mérve a hajótest legelső és leghátsó pontja közötti vízszintes távolság.
- **Legnagyobb szélesség (B):** A hajótest hossz tengelyére merőleges síkokban mérve a hajótest két legszélső pontja közötti távolság (dörzsléc nélkül). Mérése a merülés mérésére használt kerettel történik. A középső részt a fedélzeten vízszintes helyzetben elhelyezve mindkét oldalon mérhető a függőleges szárak és a hajó oldalának távolsága.
- **Merülés (T):** A vízvonalsík és a hajó legmélyebb pontja közötti függőleges távolság. Egy U alakú alumínium kerettel mérjük, amely vízszintes középső részét leeresztjük a tőkesúly alá. A merülés nagysága a cm beosztású két függőleges száron leolvasott vízszint értékek számtan átlaga.
- **Vízkeszorítás (V):** Tonnában kifejezve a hajó megmért tömege (csak egy garnitúra – 1 db nagyvitorla, 1 db orrvitorla, 1 db génuva, 1 db hátszélvitorla - felmért vitorla lehet a hajón). A hajók súlyát daruzás során történő digitális erőméréssel határozzuk meg. A leolvasást a vízből történő kiemelés után 2 perccel végezzük. A tömegre történő átszámításnál a nehézségi gyorsulás értékét $g=10 \text{ m/s}^2$ értékkel vesszük figyelembe.
- **Vízvonalhossz (LWL):** a legnagyobb hosszából levonva az első és hátsó túlnyúlást.
- **Első túlnyúlás (UV):** A hajótest legelső pontja, és a vízvonal legelső pontja közötti vízszintes távolság. A túlnyúlás mérése egy cm beosztású úszó lécs és egy a hajó

orrára helyezett függőn segítségével történik. A mérés során senki sem tartózkodhat a hajón.

- **Hátsó túlnyúlás (UH):** A hajótest leghátsó pontja, és a vízvonal leghátsó pontja közötti vízszintes távolság. A túlnyúlás mérése egy cm beosztású úszó lécs és egy a hajó farára helyezett függőn segítségével történik. A mérés során senki sem tartózkodhat a hajón.
- **Árboc faktor (r_Á):** az árboc anyagától függő szorzó

Egyéb a jelenlegi OE szempontjából fontos méretek, amelyeket a flottafelmérés során aktualizálni szükséges:

- **Szabad oldalmagasság (F):** A vízvonal első pontjánál, 55 százaléknál és a hátsó pontjánál a hajó mindkét oldalán mért értékek átlaga, a hajótest és a fedélzet találkozási pontjától függőlegesen a vízfelszínig mérve.
- **Árboctalp magasság (H₀):** Az árboc helyén, a hajótestre merőleges síkban, a hajótest és a fedélzet találkozási pontjait összekötő vízszintes egyenes (fedélzet-szélesség) és az árboc valamint a fedélzet találkozási pontja közötti függőleges távolság.
- **Árbocmagasság (H_t):** Az árboccsúcs közelében felfestett, vagy felragasztott, 5 cm széles, feltűnő színű, körbefutó jel alsó éle - vagy ennek hiányában a nagyvitorla felhúzó kötelére akasztott max. 3 cm kapcsolószem (sekli) alsó csapjának és az árboc, valamint a fedélzet találkozási pontja között az árbocon mért távolság a felhúzó „koppanásig” történő felhúzása esetén. Ha az árboctalp magasság nagyobb, mint az árboc vonalában mért fedélzet-szélesség 5 százaléka, akkor az árboctalp magasság értékével ezt a távolságot meg kell növelni.
- **Orrvitorla felhúzó-pont magasság:** Az orrvitorla felhúzó kötelére akasztott max. 3 cm kapcsolószem (sekli) alsó csapjának és az árboc, valamint a fedélzet találkozási pontja között az árbocon mért távolság, hozzáadva a felhúzó csiga első él

vízszintesen mért távolságát az árboc élétől, ha ez nagyobb, mint 15 cm. Ha az árboctalp magasság nagyobb, mint az árboc vonalában mért fedélzet-szélesség 5 százaléka, akkor az árboctalp magasság értékével az orrvitorla felhúzó-pont magasságot meg kell növelni.

- **Hátszélvitorla felhúzó-pont magasság:** A hátszélvitorla felhúzó kötelére akasztott max. 3 cm kapcsolószem (sekli) alsó csapjának és az árboc, valamint a fedélzet találkozási pontja között az árbocon mért távolság, hozzáadva a felhúzó csiga első él (vagy a felhúzó kötelet megvezető veret) vízszintesen mért távolságát az árboc élétől, ha ez nagyobb, mint 15 cm. Ha az árboctalp magasság nagyobb, mint az árboc vonalában mért fedélzet-szélesség 5 százaléka, akkor az árboctalp magasság értékével a hátszélvitorla felhúzó-pont magasságot meg kell növelni.
- **Hátszélvitorla-rúd hossz (Js):** A hátszélvitorlarúd vereteinek külső síkjai között mérhető távolság.
- **Bázistávolság (J0):** Az árboc első élének valamint a fedélzet találkozási pontja és az orrvitorla lehúzó-pont között mérhető távolság.
- **Vízvonalszélesség (BWL):** A vízvonalhossz előlről számított 55%-ánál, a hajótest hossz tengelyére merőleges síkban mérve a vízvonal két szélső pontja közötti távolság. Mérése a merülés mérésére használt kerettel történik. A középső részt a fedélzeten vízszintes helyzetben elhelyezve mindkét oldalon mérhető a függőleges száruk és a hajó oldalának távolsága.
- A hajó orra és az orrvitorla lehúzó-pont között mérhető távolság.
- **Hátszélvitorla rúd rögzítési magassága (Hs):** A hátszélvitorla rúd minimális és maximális rögzítési magasságát a fedélzet és az árboc első éle metszéspontjától kell mérni.

2.3. VITORLÁK FELMÉRÉSE:

Minden vitorlát, amelyet a hajón versenyzés során használni kívánnak fel kell mérni. A méreteket a vitorla kézzel történő megfeszítése mellett kell mérni. A felmért vitorlák mindegyikével kiszámításra kerül az S érték és ezen értékek maximumával kerül meghatározásra a KLR érték.

A KLR szám kiszámításához szükséges méretek:

- **Orrvitorla első él hossz (TL_i):** az orrvitorla első és felső vitorlaszemek középpontján keresztül húzott egyenesnek a vitorlakerületet metsző szakaszának hossza.
- **Orrvitorla szélesség (LP_i):** az orrvitorla hátsó vitorlaszemek középpontján keresztül az orrvitorla első élére állított merőleges egyenesnek a vitorlakerületet metsző szakaszának hossza.
- **Orrvitorla faktor (rG_i):** az orrvitorla anyagától függő szorzó
- **Nagyvitorla első él hossz (E_i):** a nagyvitorla első és felső vitorlaszemek középpontján keresztül húzott egyenesnek a vitorlakerületet metsző szakaszának hossza.
- **Nagyvitorla alsó él hossz (P_i):** a nagyvitorla első és hátsó vitorlaszemek középpontján keresztül húzott egyenesnek a vitorlakerületet metsző szakaszának hossza.
- **Nagyvitorla hátsó-él íveltség:** A nagyvitorlán a felhúzó-veret (amelynek maximális mérete mind függőleges, mind vízszintes irányban 15 cm) leghátsó és az alsó – hátsó lehúzó veret leghátsó pontját összekötő egyenesnek és a nagyvitorla hátsó él bármely pontjának távolsága sehol sem lehet több 0,50 méternél. Ezt a méretet a kiterített nagyvitorlán kell mérni.
- **Nagyvitorla faktor (rM_i):** az orrvitorla anyagától függő szorzó.

Egyéb a jelenlegi OE szempontjából fontos méretek, amelyeket a flottafelmérés során aktualizálni szükséges:

- **Orrvitorla alsó-él hossz (U):** az orrvitorla első és hátsó vitorlaszemek középpontján keresztül húzott egyenesnek a vitorlakerületet metsző szakaszának hossza.
- **Hátszélvitorla alsó él hossz (Spa):** A hátszélvitorlán a vitorla két alsó vitorlaszem középpontján keresztül húzott egyenesnek a vitorlakerületet metsző szakaszának hossza.
- **Hátszélvitorla oldal él hossz (Spo):** A hátszélvitorlán a vitorla felső vitorlaszem és az alsó vitorlaszemek középpontján keresztül húzott két egyeneseknek a vitorlakerületet metsző két szakasz hosszának számtani átlaga.
- Lattni méretek

Melléklet: Európa 30 felmérési bizonylat

Budapest, 2010. június 22.

Készítették

Gábor Zsolt
Európa 30 osztály TB

Salacz Ákos
Európa 30 osztály TB

Takácsy Géza
Európa 30 osztály TB

Jóváhagyta

Damokos László
Európa 30 osztály OK